

Beneficjenci

Pomoc może uzyskać właściciel lasu, będący osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej reprezentujących Skarb Państwa w zakresie zarządzania mieniem stanowiącym własność Skarbu Państwa, jeżeli:

1. został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który może być wykorzystany do ubiegania się o tę pomoc,
2. zobowiązał się do wykonania inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji zwiększających odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska, sporządzonym przez nadleśniczego.

Warunki kwalifikowalności

Pomoc jest przyznawana do gruntów, na których są realizowane inwestycje:

- wykazanych w ewidencji gruntów i budynków jako las;
- położonych w lesie, dla którego sporządzono *Uproszczony Plan Urządzenia Lasu* lub dla którego została wydana *decyzja starosty* na podstawie *inventaryzacji stanu lasu*;
- stanowiących własność podmiotu składającego wniosek albo jego małżonka lub współwłasność tego podmiotu;
- powierzchni co najmniej 0,1 ha;
- położonych poza obszarami:
 - a) Natura 2000 lub obszaru znajdującego się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, chyba że planowane wykonanie inwestycji nie jest sprzeczne z planami ochrony albo planami zadań ochronnych tych obszarów, a w przypadku niesporządzenia tych planów – gdy planowane wykonanie inwestycji nie jest sprzeczne z celami ochrony tych obszarów,
 - b) rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, parków narodowych lub obszarami ich otulin, chyba że planowane wykonanie inwestycji nie jest sprzeczne z celami ochrony tych obszarów;
- które nie są objęte zobowiązaniem do pielęgnacji założonej uprawy leśnej lub gruntu z sukcesją naturalną w ramach poddziałania "Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz działania "Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Rodzaje inwestycji

Pomoc może być przeznaczona na realizację inwestycji tj.:

1) przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez:

- a) **wprowadzenie drugiego piętra** w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 30 do 50 lat, lub
- b) **dolesienie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego** w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 21 do 60 lat, **wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach**, lub

2) zróżnicowanie struktury drzewostanu, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 30 do 60 lat, przez **wprowadzenie podszytu** rozumianego jako dolna warstwa w drzewostanie, złożona z gatunków drzewiastych i krzewiastych, chroniących i uaktywniających glebę, lub

3) założenie remizy rozumianej jako obszar, na którym są wprowadzane gatunki drzew i krzewów o dużym znaczeniu biocenotycznym w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 30 do 60 lat, przy czym remiza powinna być ogrodzona oraz mieć powierzchnię 10 arów, lub

4) czyszczenia późne rozumiane jako cięcia pielęgnacyjne wykonywane w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 11 do 20 lat, polegające na rozluźnieniu drzewostanu przez usunięcie drzew niepożądanych, lub

5) zabiegi ochronne przed zwierzyną polegające na:

a) **ogrodzeniu remizy** – w przypadku realizacji inwestycji, o której mowa w pkt 3, albo

b) **zabezpieczeniu drzewek repelentami** – w przypadku realizacji inwestycji, o których mowa w pkt 1 i 2, albo

c) **zabezpieczeniu drzewek oslonkami** – w przypadku realizacji inwestycji, o których mowa w pkt 1 i 2.

Do wykonania inwestycji wymienionych w pkt 1-3 należy wykorzystać sadzonki drzew i krzewów wymienione w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

Liczba sadzonek drzew użytych do wykonania inwestycji wymienionych w pkt 1-3 została określona w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

Pomoc może być przyznana jednemu właścicielowi do powierzchni nie większej niż **20 ha**, w całym okresie programowania.

Krok po kroku – jak otrzymać pomoc

1. Zgromadzenie wymaganych dokumentów

Właściciele lasu zainteresowani otrzymaniem pomocy na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych, jeszcze przed złożeniem w biurze powiatowym ARiMR wniosku o przyznanie pomocy, powinni:

1) w pierwszej kolejności sprawdzić, czy grunt, na którym będzie realizowana inwestycja w ewidencji gruntów i budynków został wykazany jako las (na podstawie wypisu z ewidencji gruntów i budynków);

2) następnie należy wystąpić do starostwa o wypis z uproszczonego planu urządzania lasu lub decyzji starosty wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu;

Wypis powinien zawierać dane dotyczące lasu, w którym ma być realizowana inwestycja tj.:

a) wiek gatunku panującego w drzewostanie,

b) czy las jest uznany za las szczególnie chroniony,

c) numer działki ewidencyjnej, na której położony jest las, w którym ma być realizowana inwestycja oraz powierzchnię tego lasu,

a także:

d) daty obowiązywania planu urządzania lasu (początkową i końcową) lub datę wydania decyzji starosty,

3) oprócz dokumentu wymienionego w pkt 2, od starosty należy uzyskać zaświadczenia, że planowane inwestycje nie są sprzeczne z ustaleniami uproszczonego planu urządzania lasu lub decyzji starosty wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu. Brak sprzeczności oznacza brak zakazu lub brak ograniczeń w realizacji danej inwestycji. Jeżeli w uproszczonym planie urządzania lasu lub decyzji starosty wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu, nie ma zawartego zakazu lub ograniczeń w realizacji danej inwestycji, oznacza to, że planowana inwestycja nie jest sprzeczna z ustaleniami ww. dokumentów. Dotyczy to również przypadków, gdy w uproszczonym planie urządzania lasu lub decyzji starosty wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu, nie został wskazany obowiązek wykonania danej inwestycji;

4) do kierownika biura powiatowego Agencji należy złożyć wniosek o udostępnienie materiału graficznego wraz z kartą informacyjną. Na materiale graficznym właściciel lasu wskazuje działki ewidencyjne, na których jest planowana realizacja inwestycji oraz zaznacza granice tych inwestycji;

Karta informacyjna powinna zawierać informacje dotyczące gruntu, do którego właściciel lasu, zamierza ubiegać się o przyznanie pomocy, w tym co najmniej:

- powierzchnię działek ewidencyjnych;
- wskazanie, czy:
 - a) grunt ten jest położony na obszarach rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, parku narodowego lub ich otulin, Natury 2000,
 - b) na tym gruncie:
 - występują śródłądowe wody powierzchniowe, lub grunt ten przylega przynajmniej w części do tych wód,
 - występuje nachylenie terenu powyżej 12°.

2. Sporządzenie planu inwestycji

W celu otrzymania planu inwestycji należy udać się do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Poza dokumentami wymienionymi powyżej w pkt 1-4, obowiązkowymi załącznikami dołączanymi do wniosku o sporządzenie planu inwestycji są:

- 1) kopia części mapy ewidencyjnej gruntów i budynków, która obejmuje grunty przeznaczone do wykonania inwestycji, z naniesionymi granicami tych gruntów, albo jej powiększenie;
- 2) oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy o powierzchni gruntów, na których będą realizowane inwestycje, zawierające numery działek ewidencyjnych, na których są położone te grunty;
- 3) opinia właściwego dyrektora parku narodowego o braku sprzeczności inwestycji z celami ochrony danego obszaru - w przypadku gruntu przeznaczonego do wykonania inwestycji położonego w parku narodowym lub na obszarze jego otuliny, również w przypadku gdy ten grunt jest położony w granicach obszaru Natura 2000 lub obszaru znajdującego się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody;
- 4) opinia regionalnego dyrektora ochrony środowiska o braku sprzeczności inwestycji z: a) celami ochrony danego obszaru - w przypadku gruntu przeznaczonego do wykonania inwestycji położonego w rezerwacie przyrody lub parku krajobrazowym lub na obszarze ich otulin,
b) planami ochrony albo planami zadań ochronnych danego obszaru, albo celami ochrony danego obszaru, jeżeli dla tego obszaru nie został sporządzony plan ochrony i plan zadań ochronnych - w przypadku gruntu przeznaczonego do wykonania inwestycji położonego na obszarze Natura 2000 lub obszarze znajdującym się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w pkt 3.

3. Zawartość planu inwestycji

Opracowany przez nadleśniczego plan inwestycji powinien zawierać m. in.:

- 1) dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy realizującego plan inwestycji:
 - imię i nazwisko albo nazwę,
 - określenie miejsca zamieszkania i adresu albo siedziby i adresu,
 - numer identyfikacyjny wnioskodawcy, nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie pomocy płatności;
- 2) podpis nadleśniczego, który sporządził plan inwestycji;
- 3) dokumenty dołączone przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do wniosku o sporządzenie planu inwestycji.
- 4) dane dotyczące położenia gruntów przeznaczonych do wykonania inwestycji,
- 5) określenie składu gatunkowego upraw leśnych dla poszczególnych rodzajów inwestycji,
- 6) określenie powierzchni luk podlegających dolesieniu,

7) określenie odległości między sadzonkami drzew i krzewów (więźby), warunków techniczno-produkcyjnych sadzonek, liczby sadzonek na hektar potrzebnych do wprowadzenia drugiego piętra w drzewostanie, podszytu, dolesienia luk lub założenia remizy,

8) informacje dotyczące wykonania poszczególnych rodzajów inwestycji obejmujące:

a) przygotowanie gleby pod wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie, w tym:

- sposobu przygotowania gleby,
- wymagań, jakie powinien spełnić sprzęt służący do przygotowania gleby,
- określenia terminu przygotowania gleby,

b) sadzenia sadzonek drzew i krzewów, w tym:

- metody sadzenia drzew i krzewów poszczególnych gatunków,
- określenia terminu i kolejności sadzenia na poszczególnych gruntach, poszczególnych gatunków drzew i krzewów,

c) czynności wykonywanych w ramach czyszczeń późnych,

d) zabezpieczenia pniaków po wyciętych drzewach,

9) część graficzna planu zalesienia sporządzona na kopii części mapy ewidencji gruntów i budynków albo jej powiększeniu zawierająca:

a) granice gruntów przeznaczonych do wykonania poszczególnych inwestycji,

b) granice występowania luk podlegających dolesieniu,

c) granice projektowanych remiz.

W trakcie weryfikacji wniosku o przyznanie pomocy, w szczególności weryfikacji podlega kompletność i poprawność sporządzonego przez nadleśniczego planu inwestycji. W przypadku, gdy sporządzony plan inwestycji będzie niekompletny, wnioskodawca zostanie wezwany do uzupełnienia braków formalnych.

4. Złożenie w biurze powiatowym wniosku o przyznanie pomocy

Wnioski o przyznanie pomocy można składać w terminie podanym w Ogłoszeniu Prezesa ARiMR o naborze wniosków o przyznanie pomocy do kierownika biura powiatowego ARiMR, zgodnie z miejscem zamieszkania lub siedzibą właściciela lasu.

Do wniosku o przyznanie pomocy należy dołączyć następujące dokumenty:

1) kopię planu inwestycji (wraz z dokumentami dołączonymi do wniosku o sporządzanie planu inwestycji) potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez nadleśniczego, który sporządził ten plan;

2) dokumenty potwierdzające własność gruntów, na których będzie wykonywana inwestycja;

3) pisemną zgodę na realizację inwestycji:

a) pozostałych współwłaścicieli gruntu, jeżeli grunt ten stanowi przedmiot współwłasności,

b) małżonka właściciela gruntu, jeżeli grunt ten stanowi własność tego małżonka.

W jednym wniosku o przyznanie pomocy, można ubiegać się o przyznanie pomocy do gruntów objętych jednym planem inwestycji. Grunty, na których planowana jest realizacja inwestycji, dla których sporządzany jest plan inwestycji nie muszą graniczyć ze sobą.

Zmiany złożonego wniosku o przyznanie pomocy, beneficjent może dokonać:

1) najpóźniej 21 dni przed terminem podania do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informacji o kolejności przysługiwania pomocy, jeżeli w wyniku tej zmiany nastąpi zwiększenie pomocy lub zmiana ta wpłynie na spełnienie kryteriów, lub

2) do dnia poprzedzającego dzień, w którym beneficjent został powiadomiony przez Agencję o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu, lub wizyty.

Kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, odmawia przyznania pomocy, jeżeli:

1) nie zostały spełnione warunki kwalifikowalności lub

2) suma punktów przyznanych operacji jest niższa niż 8.

5. Opublikowanie informacji o kolejności przysługiwania pomocy

Informację o kolejności przysługiwania pomocy w województwie mazowieckim i łącznie w pozostałych województwach, Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, w terminie 2 miesiące od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy.

6. Uzyskanie postanowienia o spełnieniu warunków do przyznania pomocy

Kierownik biura powiatowego Agencji, w terminie 7 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o kolejności przysługiwania pomocy, wydaje postanowienie o spełnieniu warunków przyznania pomocy i uzyskaniu przez operację co najmniej minimalnej liczby punktów.

Postanowienie powinno zawierać pouczenie o warunkach dotyczących formy, sposobu i terminu poinformowania Agencji o wykonanej inwestycji oraz o konieczności informowania opinii publicznej o korzystaniu z pomocy publicznej, jeżeli wartość inwestycji przekracza równowartość 50.000 euro. W przypadku, gdy całkowity koszt operacji (w ramach jednego wniosku) przekracza 50 000 EUR, beneficjenci są zobowiązani zamieścić w miejscu łatwo widocznym dla ogółu społeczeństwa, przynajmniej jeden plakat (minimalny rozmiar: A3 – znormalizowany format arkusza o wymiarach 297 x 420 mm) lub tablicę z informacjami dotyczącymi realizowanej operacji, współfinansowanej wsparciem finansowym ze strony Unii Europejskiej. Plakat lub tablicę informacyjną beneficjent powinien zamieścić na gruncie, na którym została wykonana inwestycja, w trakcie realizacji inwestycji i utrzymać do dnia otrzymania pomocy.

Jeżeli zostanie stwierdzone, że całkowity koszt operacji w ramach PROW przekracza 50 000 EUR, beneficjent umieszcza tablicę informacyjną z informacjami na temat projektu, podkreślając wsparcie finansowe ze strony Unii. Brak tablicy informacyjnej spowoduje zmniejszenie wypłaty przysługującej pomocy o 1 %.

7. Wykonanie inwestycji i uzyskanie zaświadczenia o zgodności wykonania inwestycji z wymogami planu inwestycji

Po otrzymaniu postanowienia beneficjent wykonuje inwestycje, przy użyciu sadzonek drzew i krzewów gatunków i rodzajów rodzimych, które są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia, zgodnie z:

- 1) wymogami planu inwestycji;
- 2) liczbą sadzonek drzew na hektar określoną w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

Beneficjent ubiegający się o przyznanie pomocy:

- 1) informuje nadleśniczego o wykonaniu inwestycji, na piśmie, w terminie 7 dni od dnia wykonania tej inwestycji,
- 2) składa kierownikowi biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie pomocy, oświadczenie o wykonaniu inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji wraz z zaświadczeniem nadleśniczego potwierdzającym ten fakt, w terminie 7 dni od dnia uzyskania tego zaświadczenia

– nie później jednak niż w terminie 10 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia o spełnieniu warunków do przyznania pomocy.

W przypadku, gdy wnioskodawca ubiegający się o przyznanie pomocy nie złożył oświadczenia o wykonaniu inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji wraz z zaświadczeniem nadleśniczego potwierdzającym ten fakt, w terminie 10 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa beneficjenta, na piśmie, do złożenia tego oświadczenia wraz z tym zaświadczeniem, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

W przypadku, gdy wnioskodawca ubiegający się o przyznanie pomocy:

- 1) nie wykonał inwestycji:
 - a) zgodnie z wymogami planu inwestycji lub

- b) przy użyciu określonej w załączniku nr 4 do rozporządzenia, liczby sadzonek drzew na hektar, z tolerancją do 10%, lub
- 2) nie założył remizy o powierzchni 10 arów, z tolerancją do 10%, lub
- 3) nie posiada dowodów zakupu sadzonek, lub dowodów zakupu materiałów użytych do zabezpieczenia drzewek przed zwierzyną,

– kierownik biura powiatowego Agencji wzywa wnioskodawcę, na piśmie, odpowiednio do wykonania inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji lub zgodnie z wymaganą liczbą sadzonek drzew na hektar lub do założenia remizy o powierzchni 10 arów oraz do złożenia oświadczenia o wykonaniu tych czynności lub do dostarczenia dokumentów, o których mowa w § 9 ust. 3 rozporządzenia (dowodów zakupu sadzonek lub dowodów zakupu materiałów użytych do zabezpieczenia drzewek), w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania.

8. Uzyskanie decyzji o przyznaniu pomocy i realizacja płatności

Kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, przyznaje pomoc, w terminie 60 dni od dnia złożenia oświadczenia o wykonaniu inwestycji. Pomoc wypłacana jest w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o przyznaniu pomocy stała się ostateczna.

Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn stawek pomocy oraz powierzchni gruntu, do którego przysługuje pomoc, z tym że w przypadku pomocy z tytułu wykonania ogrodzenia gruntu - jako iloczyn stawek pomocy oraz długości tego ogrodzenia.

Wysokość stawek pomocy jest określona w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

Beneficjent jest zobowiązany do przechowywania dowodów zakupu:

- 1) sadzonek przeznaczonych do wykonania inwestycji, wraz z etykietą dostawcy zarejestrowanego w rejestrze dostawców,
 - 2) materiałów użytych do zabezpieczenia drzewek (osłonek, repelentów, ogrodzenia)
- przez 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

W ramach poddziałania *Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska* beneficjent zwraca pomoc, jeżeli nie zachował trwałości operacji, w szczególności, jeżeli przed upływem 5 lat od dnia wypłaty tej pomocy:

- 1) wykonane inwestycje tj.: wprowadzenie drugiego piętra, dolesianie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego, wprowadzenie podszytu, założenie remizy, zostały zlikwidowane
- 2) przeniósł własność gruntów na rzecz innego podmiotu w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, a podmiot, który nabył własność tych gruntów nie utrzymał celu operacji do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

W przypadku, o którym mowa w pkt 1, beneficjent zwraca jedynie część pomocy wypłaconą do tej części gruntu, na którym inwestycja została zlikwidowana.

W przypadku, o którym mowa w pkt 2, beneficjent zwraca jedynie część pomocy wypłaconą do tej części gruntów, których własność lub współwłasność została przeniesiona na rzecz podmiotu, który nie utrzymał inwestycji do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

Beneficjent zwraca pomoc na inwestycję polegającą na założeniu remizy w części przeznaczonej na jej ogrodzenie, jeżeli nie utrzymał tego ogrodzenia do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pomocy, lub siatka użyta do ogrodzenia nie spełniała wymagań określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia (co najmniej 2-metrowa, metalowa), w okresie 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

W przypadku nieprzebrzegania realizacji wymogów planu inwestycji, jeżeli kwota, którą należy wypłacić beneficjentowi w oparciu o wniosek o przyznanie pomocy przekracza kwotę, którą należy wypłacić beneficjentowi po sprawdzeniu kwalifikowalności wniosku o przyznanie pomocy, nie więcej niż 10%, pomoc jest wypłacana w wysokości należnej beneficjentowi po uwzględnieniu kwalifikowalności wniosku o przyznanie pomocy. Jeżeli różnica jest większa niż 10%, pomoc jest dodatkowo pomniejszana o tę różnicę.

Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska

ARiMR

Ogłoszenie Prezesa ARiMR w sprawie naboru wniosków.

Właściciel lasu

Gromadzi dokumenty i składa wnioski o sporządzenie planu inwestycji.

Nadleśniczy

Opracowuje plan inwestycji.

Właściciel lasu

Składa w ARiMR wniosek o przyznanie pomocy w terminie wskazanym w ogłoszeniu Prezesa ARiMR.

ARiMR

Publikacja listy rankingowej na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

ARiMR

Wydawanie postanowień o spełnieniu warunków do przyznania pomocy.

Właściciel lasu

Wykonuje inwestycje – w terminie 10 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia.

Nadleśniczy

Weryfikuje poprawność wykonania inwestycji i wydaje zaświadczenie o wykonaniu inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji – w terminie 10 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia.

Właściciel lasu

Składa w ARiMR oświadczenie o wykonaniu inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji wraz z zaświadczeniem wydanym przez nadleśniczego potwierdzającym ten fakt – w terminie 10 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia.

ARiMR

Wydaje decyzję o przyznaniu pomocy - w terminie 60 dni od dnia złożenia oświadczenia.
Wyplaca pomoc – w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji.